

הכנסת העשרים

יוזמים: חברי הכנסת

קארין אלהרר
דב חנין
מיקי לוי
יעקב פרי
עפר שלח
יעל גרמן
שי פירון
שלי יחימוביץ'
תמר זנדברג
מיכל רוזין
איציק שמולי
מירב בן ארי
משה גפני
איתן כבל

פ/20/1067

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון – ביטול שלילת רישיונות נהיגה לחייבים), התשע"ה–2015

תיקון סעיף 66א¹. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967,¹ בסעיף 66א, פסקה (6) – תימחק.

דבר הסבר

על פי ההוראות בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967, רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על שלילת רישיון נהיגה של חייב כל אימת ששוכנע כי מדובר בסנקציה מוצדקת בהתאם לנסיבות המקרה הנדון, לשם אכיפת תשלום חובות במסגרת ההוצאה לפועל.

הוראות אלו נכנסו לתוקפן במסגרת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 29), התשס"ט–2008, ומהוות הוראות חסרות תקדים המעניקות לראש ההוצאה לפועל סמכויות רחבות.

בהגבלה על רישיון נהיגה של חייב בשל אי תשלום חוב יש כדי לפגוע בכבודו ובחירותו של אדם וכן בחופש עיסוקו, זכויות המעוגנות במסגרת חוקי היסוד של מדינת ישראל. שלילת הרישיון מהווה אמצעי גבייה עונשי גרידא, אשר פעמים רבות מונע מן החייב להתפרנס ולפרוע את חובו ועלול לגרור את החייב ללוות הלוואות נוספות (לעיתים אף מגורמים מפקפקים), כדי להיחלץ מהמצב אליו נקלע.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

כדי שלא תופעל הסנקציה על חייב הוא נדרש להגיש בקשה מנומקת בצירוף מסמכים מפורטים המוכיחים שהטלתה תפגע בפרנסתו, תהליך זה מאלץ את החייב לשכור שירותי עורך-דין וכרוך בנטל כספי.

נוספת על כך העובדה כי מנתונים של רשות האכיפה והגבייה אין אינדיקציה לכך ששלילת רישיונות הנהיגה הביאו לעלייה בגבייה. נתונים אלו מראים כי יש דרכים אפקטיביות לגביית חובות ללא הזדקקות לשלילת רישיון הנהיגה, בנוסף על האמצעים הקיימים (מרכז המידע והמחקר של הכנסת "ההגבלות המוטלות על החייבים במערכת ההוצאה לפועל" מיום 27 ביוני 2013).

יתרה מכך, בעולם המערבי נעשה שימוש מוגבל מאוד, אם בכלל, בשלילת רישיון נהיגה כאמצעי הוצאה לפועל של פסקי דין אזרחיים.

בשל הטיעונים המופרטים לעיל, מוצע לבטל את הסנקציה לשלילת רישיון נהיגה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת עפו אגבאריה וקבוצת חברי הכנסת (706/19/פ).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בסיוון התשע"ה – 25.5.15